

celo Angliji, nekdanjemu svetovnemu bankirju, zmanjkalo zlata, kaj naj poročajo druge siromašnejše države, ki si veliko zlata ne morejo nabaviti? Sedaj imata dve državi ¼ vsega razpoložljivega zlata v železnih oklopnih skrinjah svojih bank: Zedinjene države Amerike in Francija. Iz Amerike odteka zadnje dni zlato v obilni meri v Francijo in Nizozemsko. Kjer pa je zlato, tam je politična moč. Tiste države, ki se protivijo prevelikemu vplivu Francije v Evropi, najbolj razmišljujejo o tem, ali se ne bi dalo zlato kot podlaga za državni denar nadomestiti s srebrom, ki je veliko bolj poceni in ki si ga torej lažje oskrbijo siromašnejše države. To pa zaenkrat ni verjetno. Verjetnejše je, da se bo Anglija, ko bo prebolela sedanjo krizo, vrnila k zlati valuti, pa pri nižjem tečaju svojega denarja.

*

IZ RAZNIH DRŽAV

Načrt za ozdravljenje Avstrije. Za zagotovitev ravnotežja v javnem gospodarstvu je med drugim določila vlada znižanje uradniških plač za 6% ter ustavitev uradniških napredovanj za dobo enega leta do 30. septembra 1932. Neokrnjene le ostanejo plače pod 170 šilingov na mesec. Kar velja za uradnike, velja tudi za duhovnike. Zakon za ozdravljenje avstrijskih financ uvaža razne nove davke, kakor: povišanje dohodnine, povečanje davka na pivo in sladkor, na bencin, na motorna vozila itd. Proti temu načrtu bo glasovalo po vladnem računu v zbornici 71 socialnih demokratov in 6 velenemcev.

Po sestanku francoskih in nemških državnikov v Berlinu. Kakor že javljeno, sta posetila Berlin francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand. Vrnila sta se nazaj v Pariz dne 29. septembra. Ob priliki berlinskega sestanka je bilo dogovorjeno ustvarjenje nemško-francoskega odbora, ki se bo bavil z gospodarskimi vprašanji, ki se tičejo Francije in Nemčije. Odbor bo skušal v prvi vrsti izpopolniti gospodarske zveze med Nemčijo ter Francijo, trgovski promet ter poiskati skupna sredstva, ki bi omogočala odstranitev vseh mogočih ovir. V načrtu je sodelovanje v trgovski plovbi in zrakoplovstvu. Pričakujejo, da se bode sestel francosko-nemški odbor k prvi seji meseca oktobra. — N. P.

predsednik Titulescu XII. zborovanje Zveze narodov. Končno je še bil sprejet v vsej naglici kompromisni predlog za leto premirja v oboroževanju. Resolucija, ki govori o enoletnem premirju v oboroževanju, med drugim naproša svet Društva narodov, naj se obrne na vlade, zastopane na razorožitveni konferenci, da bi te vlade pokazale voljo za zagotovitev in organizacijo miru in dale dokazov o tem, da ne bodo ničesar storile, kar bi merilo na povečanje oboroževanja. Dalje prosi resolucija svet Društva narodov, naj bi zahteval od vlad, zastopanih na konferenci, izjavo o tem, ali bi bile od 1. novembra t. l. pripravljene skleniti enoletno premirje v oboroževanju. — Razorožitvena komisija je na koncu sprejela poročilo, v katerem naglašja, da programi raznih držav pri utrjevanju, grajenju in zamenjavanju bojnih ladij in pri navadni opremljenosti vojske in mornarice ne nasprotujejo odredbam načrta o premirju v oboroževanju.

Na čehoslovaškem so se vršile občinske volitve, ki so dokazale, da so obdržale stranke svoje postojanke na deželi. Edino komunisti so napram volitvam v letu 1927 precej nazadovali. Na deželi so ostali agrarci še vedno najmočnejša stranka. Veliko borbenost so pokazali pri teh občinskih volitvah češki in slovaški katoličani.

Odgoditev angleškega parlamenta za nedoločen čas. Predsednik angleške vlade Macdonald je izjavil, da bo odgodena zbornica dne 8. oktobra za nedoločen čas.

Angleška zbornica je sprejela zakon o štednji. Po novem zakonu o štednji so znižane doklade najvišjega uradništva za razne sprejemne izdatke (reprezentanco) za 50%. Vojni proračun je znižan za 6 milijonov funtov šterlingov in indijska vlada bo zvišala davek na premoženje od 12 na 25%.

Iz španske republike. Vlada je predložila ustavotvorni skupščini osnutek agrarne reforme. Sklenila je, da se bo razpravljalo o njem istočasno z ustavo. Vlada in skupščina se ne bosta bavili z nobenim drugim vprašanjem, dokler ne bosta rešeni ti dve. Po načrtu agrarne reforme bodo dobili vsi lastniki zemlje, ki bodo razlaščeni, naj si bodo to že Španci ali inozemci, polno odškodnino v vrednosti odvzetega premoženja. Vlada računa, da bo izvedena agrarna reforma v petih letih in bo prinesla vsakoletni porast 40 milijonov peset na narodnem premoženju. — Avtonomija Katalonije je močno pristrižena. Na predlog predsednika Zamore je sprejela ustavotvorna skupščina v ustavo le nekatera avtonomna načela za Katalonco. Večina pa je odločno odklonila finančno samostojnost katalonske pokrajine in oblast samouprave nad šolstvom.

Nemirni Daljni vzhod. Radi krvavega spora v Mandžuriji med Japonci in Kitajci je posredovala Zveza narodov, Amerika in ruski sovjeti. Japonska vlada je sicer obljubila, da bo odpoklicala iz Mandžurije svoje odvečne čete in se omejila na običajno stražarsko službo ob južni mandžurski meji. Do odpoklica ni prišlo, ker so ga po japonskih

trditvah dogodki onemogočili. Kitajski nacionalisti so začeli po celem Daljnem vzhodu z ostro protijaponsko agitacijo, ki ogroža življenje in imetje na Kitajskem bivaajočih Japoncev. Zaradi teh hujskarij je dobila Japonska povod, da ostane v Mandžuriji. Ker Japonci kar enostavno ne morejo pobasati v žep Mandžurije, so pogreli staro misel o neodvisnosti Mandžurije in na njo meječe Mongolije in s tem agitirajo po Daljnem vzhodu.

Iz Amerike beži zlato v Evropo in to zadnje dni posebno v Pariz in na Nizozemsko. V Ameriki pričinja to, kar se je zgodilo pred dobrim mesecem v Londonu. Edino zdravilo proti odtoku zlata bi bilo črtanje vojnih dolgov od strani Amerike.

*

Zaključek zasedanja Zveze narodov. Dne 29. septembra je zaključil tokratni